

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ภ.๘

โทร ๐ ๗๗๓๑ ๑๙๓๒

ที่ ๐๐๒๓.๑๒/๒๐๘๘

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ทหารืออำนาจการสั่งให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานสอบสวน

เรียน ผบ.ตร. (ผ่าน ผบช.กมค.)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ภ.จว.ภูเก็ต มีหนังสือ ที่ ภก ๐๐๒๙.๐๑(ธ.ร.กพ.)/๑๗๙๙ ลงวันที่ ๒๓ มี.ค.๒๕๕๓ ขออนุมัติต่อ ผบช.ภ.๘ ให้ข้าราชการตำรวจระดับชั้นสัญญาบัตร จำนวน ๓๗ นาย ไปปฏิบัติราชการในตำแหน่ง พนักงานสอบสวน เพื่อทำหน้าที่เปรียบเทียบปรับในความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ และ พ.ร.บ.ขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ ตลอดจนความผิดอื่นๆ ที่เกี่ยวกับจราจรอีกหน้าที่หนึ่ง (เอกสาร ๑)

๑.๒ ภ.จว.นครศรีธรรมราช มีหนังสือ ที่ ๐๐๒๙.๐๑๑/๕๕๕๘ ลงวันที่ ๕ ก.ค.๒๕๕๓ ทหารือมายัง ภ.๘ กรณี ผกก.สภ.จุฬาภรณ์ จว.นครศรีธรรมราช มีคำสั่งให้ ร.ต.ท.ธวัชชัย อมรชาติ รอง สวป.สภ.จุฬาภรณ์ จว.นครศรีธรรมราช ไปปฏิบัติราชการในตำแหน่งพนักงานสอบสวน สภ.จุฬาภรณ์ จว.นครศรีธรรมราช โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่ง ตร.ที่ ๕๗/๒๕๕๓ โดย ภ.จว.นครศรีธรรมราช มีความเห็นว่า ผกก.หน.สภ. ไม่น่าจะมีอำนาจกระทำได้ (เอกสาร ๒)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ ตามข้อ ๑.๑ ภ.๘ ได้พิจารณาแล้วมีหนังสือที่ ๐๐๒๓.๑๑๒/๒๐๐๘ ลงวันที่ ๒๖ เม.ย.๒๕๕๓ ตอบ ภ.จว.ภูเก็ต โดยให้ ภ.จว.ภูเก็ต สั่งการให้ หน.สภ. ใช้อำนาจให้ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรไปปฏิบัติหน้าที่งานสอบสวนตามคำสั่ง ตร.ที่ ๕๗/๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ตร. กำหนด (เอกสาร ๓)

๓. ข้อกฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ คำสั่ง ตร.ที่ ๕๗/๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การปฏิบัติงานในสถานีตำรวจเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ของทางราชการ

ข้อ ๕ หน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ มีดังนี้

๕.๑ หัวหน้าสถานีตำรวจ มีหน้าที่รับผิดชอบวางแผน อำนวยการ สั่งการ ควบคุม กำกับ ดูแล ปกครองบังคับบัญชา ตรวจสอบติดตาม และประเมินผล ตลอดจนการฝึกอบรม โดยปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดในคดีอาญา ภายในเขตอำนาจความรับผิดชอบ หรือเขตพื้นที่การปกครองรวมทั้งความรับผิดชอบในด้านการปกครองบังคับบัญชาารองถัดลงไปจากผู้บังคับบัญชาในระดับ

/กองบังคับการ...

กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ หรือตำรวจภูธรจังหวัด เพื่อพัฒนาการบริหารการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน บริการทางสังคม ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ งาน กิจการพิเศษ งานความมั่นคง และงานอื่นๆ ดังนี้

๕.๑.๑ ทำหน้าที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ดังนี้

๕.๑.๑.๓ พิจารณามอบหมายงาน โดยให้มีอำนาจมอบหมายให้
ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นนอกเหนือจากหน้าที่การงานประจำได้ตามความเหมาะสม

๕.๑.๒ ทำหน้าที่หัวหน้าพนักงานสอบสวน โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ
คำสั่ง หรือข้อบังคับกำหนด

๓.๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

(๖) “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า เจ้าพนักงาน ซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่
ทำการสอบสวน

(๑๑) “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลาย
อื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบ
ข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

มาตรา ๑๖ อำนาจศาล อำนาจผู้พิพากษา อำนาจพนักงานอัยการ และอำนาจพนักงานฝ่าย
ปกครองหรือตำรวจ ในกรณีจะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับ
ทั้งหลายอันว่าด้วยการจัดตั้งศาลยุติธรรม และระบุนายอัยการและหน้าที่ของผู้พิพากษา หรือซึ่งว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของ
พนักงานอัยการหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้นๆ

มาตรา ๑๘ วรรคแรก ความว่า ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี
พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือ
เทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจ
ของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

มาตรา ๓๗ คดีอาญาเล็กน้อยได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ในคดีมีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูงสำหรับ
ความผิดนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา

(๒) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดี
อื่นที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร ซึ่งมีโทษปรับ
อย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว

/(๓) ในคดีความผิด...

(๓) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ซึ่งเกิดในกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่นายตำรวจประจำท้องที่ตั้งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป หรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ทำการในตำแหน่งนั้นๆ ได้เปรียบเทียบแล้ว

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

๓.๓ พ.ร.บ.จรรยาบรรณ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑๔๕ วรรคแรก ความว่า บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความผิดที่กำหนดโทษไว้ในมาตรา ๑๕๗/๑ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐ ทวิ และมาตรา ๑๖๐ ทริ ให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจเปรียบเทียบหรือว่ากล่าวตักเตือนได้

๓.๔ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

มาตรา ๑๐ สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) กองบัญชาการ

มาตรา ๗๒ วรรคแรก ความว่า ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการตำรวจในส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้ สั่งให้ข้าราชการตำรวจซึ่งเห็นสมควรรักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้นได้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับตำแหน่งตั้งแต่จเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

(๓) ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการ พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

(๔) ผู้บังคับการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

๓.๕ หนังสือ กองคดี ที่ ๐๕๐๓/๑๘๓๓๓ ลงวันที่ ๑๘ ธ.ค.๒๕๓๕ เรื่องกำชับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสั่งให้ รอง สว.ทำหน้าที่สอบสวนในคดีอาญาชั่วคราว ซึ่งได้ยกเลิกหนังสือ ตร. ที่ ๐๕๐๓(ส)/๖๒๗๓ ลงวันที่ ๒๐ เม.ย. ๒๕๒๒ ซึ่งให้ผู้บังคับบัญชาระดับ ผก.ภ.จว. ขึ้นไป มีอำนาจสั่ง รอง สวป. หรือ รอง สว.สภ.อ. ทำหน้าที่พนักงานสอบสวนเป็นครั้งคราวได้ตามความจำเป็นเมื่อมี พงส. ไม่เพียงพอ โดยให้พิจารณาถึงความรู้ความสามารถ เนื่องจากปัจจุบันได้มี ป.ระเทียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๕ บทที่ ๔ ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปช่วยราชการ

/ในสังกัดกรมตำรวจ...

ในสังกัดกรมตำรวจแล้ว จึงให้ปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีข้างต้นโดยเคร่งครัด

๓.๖ ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๒

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบรรดาระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดเกี่ยวกับการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปช่วยราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้เสียทั้งหมด โดยให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๖ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการต้องเป็นไปด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อประโยชน์หรือเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับหน่วยงานที่ไปปฏิบัติราชการ ซึ่งผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๘ อาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวก็ได้ หรือ

(๒) เพราะเหตุที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นประพฤติบกพร่องต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดทางวินัยหรืออาญา หากให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานเดิมอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

ข้อ ๘ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้ เป็นผู้สั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่ง

(๒) ผู้บัญชาการหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าสำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่ง

ในสังกัด

(๓) ผู้บังคับการหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าสำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่งใน

สังกัด

๓.๗ ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๘ การสอบสวน บทที่ ๒ อำนาจการสอบสวน

ข้อ ๒๑๘ เพื่อให้การดำเนินคดีอาญาของหน่วยต่างๆ เป็นไปโดยเรียบร้อยจึงกำหนดอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนความผิดอาญา ไว้ดังต่อไปนี้

(๒) ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท.๐๒๐๑/๑๖๙๑ เรื่อง การสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยที่ ๑/๒๕๐๙ เรื่องระเบียบการสอบสวนคดีอาญา ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ และข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๓ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ และฉบับที่แก้ไขแล้วหรือข้อบังคับ คำสั่งหรือระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย หรือกรมตำรวจ ได้วางไว้ เว้นแต่คดีใดที่มีระเบียบหรือคำสั่งกำหนดไว้เป็นพิเศษ เช่น ความผิดตามพระราชบัญญัติการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ หรือความผิดฐานกบฏ เป็นต้น ที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่งนั้น

๓.๘ ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๓

/ข้อ ๒ หัวหน้าพนักงาน...

ข้อ ๒ หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวน

๒.๑ ให้สารวัตรใหญ่หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ สารวัตรหรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรตำบล หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนที่มียศตั้งแต่ ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคท้าย และ มาตรา ๑๔๐ ในเขตอำนาจของสถานีตำรวจภูธรนั้น กับให้นายตำรวจที่ประจำสถานีตำรวจภูธรดังกล่าว ซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นพนักงานสอบสวน

๒.๒ ให้ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคท้าย และ มาตรา ๑๔๐ ในเขตอำนาจของกองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัด กับให้นายตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ในสังกัดกองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นพนักงานสอบสวน จะให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ทำการสอบสวน เรื่องใดให้ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนเป็นผู้พิจารณาสั่ง

๒.๓ ให้ผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๘ วรรคท้าย และมาตรา ๑๔๐ ในเขตอำนาจของกองบังคับการตำรวจภูธร กับให้นายตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ในสังกัดกองบังคับการตำรวจภูธร เป็นพนักงานสอบสวน จะให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ทำการสอบสวนเรื่องใด ให้ผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นผู้พิจารณาสั่ง

๒.๔ ให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๘ วรรคท้าย และมาตรา ๑๔๐ ในเขตอำนาจของกองบัญชาการตำรวจภูธร กับให้นายตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธร เป็นพนักงานสอบสวน จะให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ทำการสอบสวนเรื่องใด ให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นผู้พิจารณาสั่ง

๓.๙ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งสำหรับตำแหน่งพนักงานสอบสวน ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งกลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม สายงานสอบสวน จะต้องมียศหรือตำแหน่งต่อไปนี้

๑. สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

๒. ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางกฎหมาย โดยต้องศึกษาสำเร็จวิชากฎหมายไทยอย่างน้อย ๓ วิชา คือ ประมวลกฎหมายอาญาครบทุกลักษณะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาครบทุกลักษณะ และกฎหมายลักษณะพยาน ทั้งนี้จะเป็นการศึกษาเพื่อการได้รับปริญญาดังกล่าวหรือเป็นการศึกษาเพิ่มเติมภายหลังก็ได้

๓. ได้รับประกาศนียบัตรเนติบัณฑิต จากสำนักอบรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

๔. คุณสมบัติอื่นที่ ก.ตร.เห็นสมควร

/๔. ข้อพิจารณา...

๔. ข้อพิจารณา

ตามหนังสือ ก.จ.ว.ภูเก็ต และ ก.จ.ว.นครศรีธรรมราช ข้างต้น มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า หัวหน้าสถานีตำรวจภูธร มีอำนาจสั่งการให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดซึ่งดำรงตำแหน่งนอกสายงานสอบสวนไปปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนได้หรือไม่ หากได้จะใช้อำนาจตามกฎหมาย/ระเบียบ/คำสั่งใด และมีคำสั่งในลักษณะใด สามารถพิจารณาดังนี้

๔.๑ ความหมายของพนักงานสอบสวน

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ป.วิ.อ.) มาตรา ๒ (๖) ได้ให้คำนิยามของ “พนักงานสอบสวน” หมายความว่าเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน มาตรา ๒ (๑๑) “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่ทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ซึ่ง มาตรา ๑๖ ได้กำหนดอำนาจของตำรวจให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับทั้งหลายซึ่งว่าด้วยตำรวจ และ มาตรา ๑๘ วรรคแรก ได้กำหนดไว้ว่าข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ ร.ต.ต. หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาภายในเขตอำนาจของตน

ป.ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๘ บทที่ ๒ ข้อ ๒๑๘ (๒) ประกอบกับ ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๓ ข้อ ๒ หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวน ๒.๑ กำหนดให้หัวหน้าสถานีตำรวจเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน กับให้นายตำรวจซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่ ร.ต.ต. หรือเทียบเท่า ร.ต.ต. ขึ้นไป เป็นพนักงานสอบสวน

มาตรฐานกำหนดตำแหน่งกลุ่มงานป้องกันปราบปราม สายงานสอบสวนจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งรายละเอียดปรากฏตาม ข้อ ๓.๘

๔.๒ อำนาจเปรียบเทียบปรับ

ป.วิ.อ. มาตรา ๓๗ (๒) กำหนดว่า ในความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีอื่นที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ... เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว

พ.ร.บ.จราจรทางบกฯ มาตรา ๑๔๕ กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจทำการสอบสวนตาม ป.วิ.อ. มีอำนาจเปรียบเทียบหรือว่ากล่าวตักเตือนได้

๔.๓ หัวหน้าสถานีตำรวจมีอำนาจสั่งการให้ข้าราชการตำรวจนอกสายงานสอบสวนไปปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนได้หรือไม่

พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ มาตรา ๗๒ (๑) - (๔) กำหนดอำนาจการสั่งรักษาราชการแทนในตำแหน่งต่างๆ แต่ไม่ได้ระบุถึงอำนาจสั่งการของหัวหน้าสถานีตำรวจ

ระเบียบ ตร. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายใน ตร. พ.ศ.๒๕๒๒ ข้อ ๓ ได้

/ยกเลิกบรรดา...

ยกเลิกบรรดาระเบียบเกี่ยวกับการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปช่วยราชการภายใน ตร. เสียทั้งหมด เป็นผลให้ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๕ บทที่ ๔ ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปช่วยราชการ และ หนังสือ กองคดี ที่ ๐๕๐๓/๑๘๓๓๓ ลงวันที่ ๑๘ ธ.ค.๒๕๓๕ เรื่องกำชับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสั่งให้ รอง สว.ทำหน้าที่สอบสวนในคดีอาญาชั่วคราว ไม่มีผลใช้บังคับ ข้อ ๘ ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาในตำแหน่งต่างๆ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการใน ตร. ได้ แต่ไม่ได้ระบุถึงอำนาจสั่งการของหัวหน้าสถานีตำรวจ

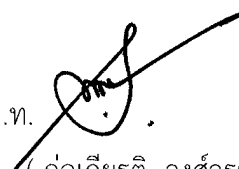
คำสั่ง ตร. ที่ ๕๗/๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ ข้อ ๕.๑.๒ กำหนดให้ทำหน้าที่หัวหน้าพนักงานสอบสวน ข้อ ๕.๑.๑.๓ พิจารณามอบหมายงาน โดยให้มีอำนาจมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นนอกเหนือจากหน้าที่การงานประจำได้ตามความเหมาะสม

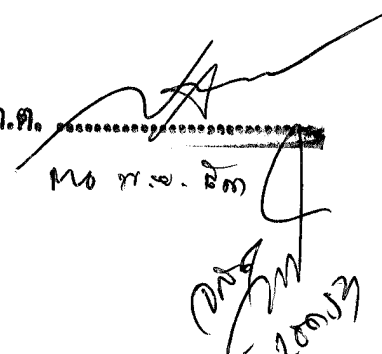
จากข้อพิจารณา ๔.๑ - ๔.๓ ประเด็นที่ ภ.จว.ภูเก็ต และ ภ.จว.นครศรีธรรมราช มีหนังสือมานั้น ภ.๘ ได้พิจารณาตามข้อกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยรอบคอบแล้ว เห็นว่า ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ ร.ต.ต. หรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง สายงานสอบสวน หากผู้มีอำนาจสั่งการให้ปฏิบัติราชการงานสอบสวนแล้วถือว่า เป็นพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนตามกฎหมาย โดยจะต้องพิจารณาว่าหัวหน้าสถานีมีอำนาจสั่งการได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติฯ มาตรา ๗๒ แล้ว หัวหน้าสถานีไม่มีอำนาจสั่งการ พิจารณาตามระเบียบ ตร. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายใน ตร. พ.ศ.๒๕๒๒ ข้อ ๘ แล้ว หัวหน้าสถานีไม่มีอำนาจสั่งการ แต่เมื่อได้พิจารณาตามคำสั่ง ตร. ที่ ๕๗/๒๕๕๓ ข้อ ๕.๑.๑.๓ ให้อำนาจหัวหน้าสถานีที่จะมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการงานประจำได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น หัวหน้าสถานีมีอำนาจสั่งการให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ ร.ต.ต. หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งอยู่นอกสายงานสอบสวนในสังกัดและมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งในสายงานสอบสวน ไปปฏิบัติงานสอบสวนได้ ตามคำสั่ง ตร. ที่ ๕๗/๒๕๕๓ แต่เพื่อให้ได้ความชัดเจนในเรื่องดังกล่าวควรส่งเรื่องหารือไปยัง กมค. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานข้อหารือกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ของ ตร. และจะได้ถือปฏิบัติต่อไป

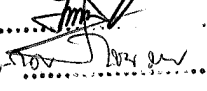
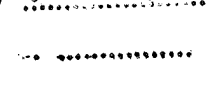
๕. ข้อเสนอ

เห็นควรพิจารณาตามข้อ ๔. ซึ่ง ภ.๘ มีความเห็นว่าหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรมีอำนาจสั่งการให้ข้าราชการตำรวจสัญญาบัตรนอกสายงานสอบสวนในสังกัดไปปฏิบัติงานสอบสวนในสังกัดได้โดยใช้อำนาจตามคำสั่ง ตร. ที่ ๕๗/๒๕๕๓ ถูกต้องหรือไม่ จะได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

พล.ต.ท.
(ก่อเกียรติ วงศ์วรชาติ)
ผบช.ภ.๘

พล.ต.ต.
ผอ.ท.๖.๕๓

ตรวจรับ
ส.ต.ค.๕ ..... ผบ.อก.ภ.๘
ส.ต.อ. ผกก.สอ.๑๑
ส.ต.ท. ..... รอง ผกก.สอ.๑๑
ส.ต.อ. สว.ฟอ.๑๑
..... รอง สว.ฟอ.๑๑
.....
.....